Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

Туркистон

Ёшларнинг ижтимоий-сиёсий газетаси

1994 йил 14 май • Шанба • № 37 (14198) ترکستان TURKİSTAN Сотувда эркин нархда

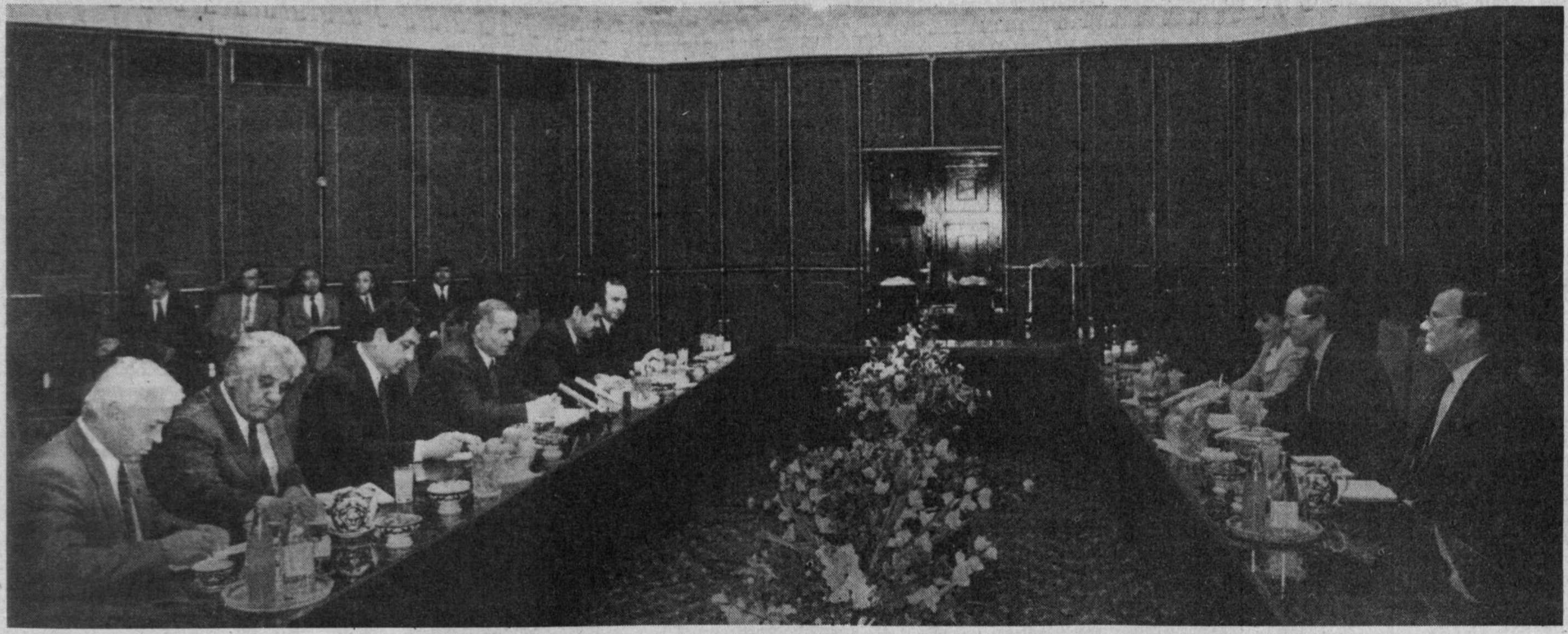

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 13 май куни Буюк Британиянинг «Лонро» компанияси президенти Дитер Бок ва шу компания директори Жон Платс-Милсни қабул қилди.

Ислом Каримов «Лонро» компанияси билан ўзбек ишбилармонлари ўртасидаги алоқалар кенгайиб бораётганини таъкидлар экан, бу ҳамкорлик янада самарали бўлиши учун қилинажак ишлар хусусида мулоҳазалар билдирди. Компания иштирокида мамлакатимиз ер ости бойликларини қазиб олиш ва Тошкент шаҳрида олий даражали меҳмонхона қуришни амалга ошириладиган қўшма корхонани ишга тушириш муддатлари, ҳамкорликдаги лойиҳаларни маблағ билан таъминлашни зиммасига олган халқаро молия корпорациясининг режалари билан қизиқди.

«Лонро» президенти жаноб Дитер Бок ва компания директори Жон Платс-Милс самимий қабул ва меҳмондўстлик учун миннатдорлик билдириб, тегишли вазирликлар, идоралар билан музокаралар жуда самарали бўлганини қайд этдилар. Улар ишончли ҳамкор сифатида фаолият бошлаш ниятида эканликларини айтиб, Президент Ислом Каримов билдирган мулоҳазалар ниҳоятда ўринли эканини таъкидладилар.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов ва Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков иштирок этдилар.

СУРАТДА: қабул чоғида.

Суратни Р. НУРИДДИНОВ олган (ЎзА).

Укэру МАГОСАКИ:

Ҳамкорлигимиз олис ўтмишдан бошланган

Шу кунларда мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг Японияга расмий сафари кутилмоқда.

Ўзбекистон жаҳоннинг юксак ривожланган давлатларидан бўлган Япония билан ҳар томонлама алоқаларни ривожлантиришга катта эътибор бермоқда. Ўз навбатида, Япония ҳам мамлакатимизни ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишга муносиб давлат деб ҳисоблайди. Халқларимиз ўртасидаги маданий алоқалар узоқ тарихга бориб тақалса-да, Япония билан мустақил Ўзбекистон ўртасида дипломатик муносабатлар 1993 йилнинг бошларидан йўлга қўйилди. Ҳозирги кунда юртимизда мазкур мамлакат элчихонаси фаолият кўрсатмоқда. ЎзА мухбири Япониянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Укэру Магосакига бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Жаноб элчи, 7 июнда республикамиз Президентига ишонч ёрлиғи топширганингизга бир йил тўлади. Салкам бир йиллик дипломатик фаолиятингиз даврида Ўзбекистон ва Япония ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш борасида қандай ишлар амалга оширилди?

— Мен учун энг қувонарлиси шуки, Ўзбекистон ва Япония давлатлари ўртасидаги муносабатларнинг дастлабки босқичи — музокаралар даври муваффақиятли якунланмоқда. Бу ўринда сўнгги бир йил ичида Япония иқтисодиётининг турли йўналишлари мутахассисларидан жамланган 20 дан ортиқ делегациянинг мамлакатингизга келганини ва ниҳоят Президентингизнинг юртимизга бўлажак расмий ташрифини назарда тутяпман. Япония Ислом Каримовни олий даражада кутиб олишга тайёргарлик кўрмоқда. Сиздаги иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш усули биз — японларга таниш ва қадрдондир. Айтайлик, республикангизнинг ўзига хос тараққиёт йўли беш тамойилидан бирида давлат иқтисодий ислоҳотларнинг ташаббускори бўлиши кераклиги айтилган ва уни ҳаётга татбиқ этувчи куч экани таъкидланади. Ўз вақтида биз ҳам шундай босқичдан ўтганмиз. Тажрибамиздан биламизки, дастлабки даврда режасиз ва ягона раҳбарликсиз иқтисодиётда самарали ўзгаришлар қилишнинг иложи йўқ. Қисқача айтганда, мамлакатларимизнинг иқтисодий йўлидаги бу сингари ўхшашликлар ва қолаверса, халқларимизнинг ўзаро манфаатли ҳамкорлиги бизни яқинлаштиради.

— Мамлакатингизда кечаётган сиёсий ўзгаришлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Яқин-яқинларгача Японияда капиталистик ва социалистик йўналишдаги иккита йирик партия мавжуд бўлиб, улар ўртасида ҳокимият учун кескин кураш борар эди. «Совуқ уруш» хавфининг бартараф топиши ер юзидаги барча мамлакатлардаги сингари Япониянинг ташқи ва ички сиёсатига ҳам кескин таъсир кўрсатди. Янги партиялар ўртасидаги курашлар ўтмишда қолди. Ҳозирги кунда мамлакатимиз ички сиёсатининг янгича йўналиши — кўппартиявийлик йўлидан бормоқда. Бундан буён ҳукуматни мамлакатдаги барча партияларни жипслаштириб турувчи ягона коалиция бошқаради. Албатта, ўтиш даврида ҳукмрон коалициялар таркиби ўзгариб туриши табиий. Сизга маълумки, яқинда истеъфога чиққан Морихиро Хосокава ўрнига Цутому Хата Бош вазир қилиб сайланди. Янги вазирлар тайинланди. Ишонаманки, янги тузилган ҳукумат мамлакатимиз тараққиёти, халқимизнинг фаровон ҳаёти йўлида барқарор ишлайди.

— Японияда янги ҳукуматнинг Марказий Осиё давлатлари, хусусан, Ўзбекистон билан алоқаларни ривожлантиришга муносабати қандай?

— Марказий Осиё давлатлари билан муносабатларга Япония доимо эътибор билан қарайди. Қолаверса, Бош вазиримиз илгари ташқи ишлар вазири лавозимида ишлаб келгани сабабли Марказий Осиё давлатларининг аҳамиятини яхши билади. Янги ҳукуматимиз томонидан биринчи бўлиб Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов жанобларини Японияга расман таклиф қилингани ҳам бунинг яққол далилидир.

— Бўлажак олий мақом учрашув хусусида фикр-мулоҳазаларингиз қизиқтиради.

— Республикангиз раҳбарининг диёримизга ташрифи давлатларимиз саноатчилари, банкир ва ишбилармонлари учун янги имкониятлар эшигини очиши шубҳасиз. Икки ўртада ўзаро ҳамкорликнинг бир қанча соҳалари бўйича ҳукуматлараро ҳужжатлар имзоланиши кутилмоқда. Президент Ислом Каримов сафар давомида Бош вазир Цутому Хата билан музокаралар олиб боради, император Акихито томонидан қабул қилинади. Шунингдек, Ислом Каримов жанобларини нафақат Ўзбекистон Республикаси Президенти, балки минтақадаги йирик сиёсий арбоблардан бири деб биламиз. Бизни Марказий Осиёдаги ҳозирги вазият, Ўзбекистоннинг Россия билан келгусидаги муносабатлари, Тожикистон ва Афғонистондаги аҳвол, ислом ақидапарастлиги хусусида мамлакатингиз Президентининг фикрлари жуда қизиқтиради. Шу боис японияликлар Ислом Каримовнинг бундай нозик масалаларга холис баҳо бера оладиган нуфузли ва тажрибали сиёсатчи сифатида ҳам интиқлик билан кутмоқдалар.

— Элчи жаноблари, мамлакатингиз ва халқингиз тўғрисида ҳамюртларимиз етарли тасаввурга эга. Айтинг-чи, японлар Ўзбекистон ҳақида, ўзбеклар тўғрисида нималар билишади?

— Эътибор айтиб ўтганингиздек, дипломатик муносабатларимиз бир йилча бурун йўлга қўйилди. Аммо Япония билан мамлакатингиз ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари VII—VIII асрларда бошланган. Ушбу олис кечмишда халқларимиз ўртасидаги дўстлик ришталари Буюк ипак йўли орқали боғланган. Япония сафари чоғида Ислом Каримов императоримизнинг шахсий музейида сақланаётган ана шу Буюк ипак йўли тарихига оид осори атиқалар, аждодларимиздан мерос қадимий ашёлар билан танишса ажаб эмас. Японияда ўзбекларни илдизи узоқ мозийдан бошланган қадимий халқ ва келажаги порлоқ миллат сифатида яхши билишади.

Ғулом МИРЗО суҳбатлашди.

Ўзбекистон ва жаҳон

БЕРНАРД ШВАЙГЕР: ИШОНЧЛИ ДЎСТ ОРТТИРДИК

13 май куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида мамлакатимиз ҳукумати вакиллари билан Германия Федератив Республикасининг иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт Федерал вазирлиги делегацияси ўртасида якунловчи музокаралар бўлиб ўтди.

Маълумки, мазкур Федерал вазирлик бош директори Бернард Швайгер раҳбарлигидаги делегация бир ҳафта мобайнида юртимизда бўлиб, турли вазирликлар ва идоралар вакиллари билан учрашди, Шунингдек, делегация аъзолари Бухоро, Урганч, Хива ва Нукус шаҳарларида ҳам бўлишди.

Вазирлар Маҳкамасидаги музокараларда ана шу учрашувлар натижаси муҳокама қилинди. Сўнгра ҳукуматлараро аҳдномага ҳамда молиявий ва техник ҳамкорлик тўғрисидаги протоколга имзо чекилди. Ҳужжатларни Ўзбекистон ҳукумати томонидан республика Бош вазирининг ўринбосари Ўткир Султонов, Германия делегацияси томонидан Бернард Швайгер имзолади.

Аҳдномада Германия ҳукуматининг Ўзбекистон билан кенг жабҳада, жумладан, кадрлар тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги, алоқа тизими, соғлиқни сақлаш соҳаларида ҳамкорлик қилиши кўзда тутилган.

— Биз бу ерда самимий ва ишончли дўстлар топдик, — деди Германия делегацияси раҳбари музокаралар якунида. — Ишонаманки, дўстлигимиз қуруқ гапдан иборат бўлмайди. Бугун имзоланаётган ҳужжатлар амалий ҳамкорлигимизни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Германия давлати бундан буён ҳам Ўзбекистон ҳукумати ўтказаётган иқтисодий ислоҳотларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди, Биз Ўзбекистон Республикаси Марказий Осиёдаги энг яқин ҳамкоримиз бўлиб қолади, деган умиддамиз.

Ҳужжатларни имзолаш маросимида Германия Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси доктор Карл Хайнц Куна иштирок этди.

(ЎзА).

Парвозингиз юксак бўлсин, қадрли авиация ходимлари

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРО АВИАЦИЯСИ ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА ТАБРИГИ

Муҳтарам дўстлар!

Маълумки, бундан 70 йил муқаддам Туркистон ўлкаси тарихида йўловчи ташувчи ҳаво кемаси илк бор парвоз этган кундан Ўзбекистон фуқаро авиацияси фаолияти бошланган эди.

Албатта, эски тарихдаги оддий ҳаво кемалари билан бугунги мукаммал ҳаво кемаларини таққослаб бўлмайди. Аммо миллий авиациямизнинг ўша даврдаги энг зўр анъаналари ҳозирга қадар яшаб келмоқда ва эъзоз топмоқда. Ўзбекистон фуқаро авиацияси эндиликда юксак савияли, мураккаб конструкциядаги ҳаво кемаларини бошқариш, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш имкониятига эга.

Фуқаро авиациясида минглаб ғайратли ва фидокор ишчилар, мутахассислар, ходимлар ва хизматчилар ҳалол меҳнат қилмоқда. Биз уларнинг меҳнати нақадар оғир ва шарафли эканини яхши биламиз ва қадрлаймиз.

Ватанимиз истиқлоли шарофати билан Ўзбекистон ҳаво йўллари миллий авиакомпаниясининг ташкил этилиши мамлакатимиз фуқаро авиацияси тарихида янги бир босқични бошлаб берди.

Бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси рамзлари туширилган ҳаво кемалари дунёнинг кўплаб мамлакатларига парвоз қилмоқда. Шу тариқа, фуқаро авиациясининг кўпмиллатли ва аҳил меҳнат жамоаси мустақил Ўзбекистон ривожига, унинг куч-қудрати, салоҳияти ва халқаро мавқеини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Азиз дўстлар, сизларни Ўзбекистон фуқаро авиациясининг 70 йиллиги билан чин кўнгилдан табриклайман. Ҳаммангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва бехатар парвозлар тилайман.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

М. БОБОХОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЁШЛАР МУРАББИЙСИ» ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йил самарали ишлагани, ёш авлодни касб маҳоратига ўргатиш ва меҳнатга ҳалол муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун Наманган вилояти Косонсой шаҳар фахрийлар кенгашининг раиси Маматхон Бобохоновга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1994 йил 7 май.

Тарихий воқеа

ШАРАФ РАМЗИ ИФОДАСИНИ ТОПДИ

Халқимиз бугунги кунда мустақилликнинг имкониятларини қалбдан ҳис қилмоқда. Юртимизда катта ишлар амалга оширилмоқда. «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвонини белгилаш ва олий нишон «Олтин Юлдуз» медали, «Мустақиллик», «Дўстлик» орденлари, «Жасорат», «Шуҳрат» медаллари республика Олий Кенгашининг XV сессиясида тасдиқланди.

«ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНИ»

«Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони олий даражадаги мукофот бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг фуқароларига давлат ва халқ олдидаги қаҳрамонона жасорат кўрсатганлик билан боғлиқ хизматлари учун берилади.

«Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони айрим ҳолларда Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахсларга ҳам берилиши мумкин.

«МУСТАҚИЛЛИК» ОРДЕНИ

«Мустақиллик» ордени билан Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари мустақил ҳуқуқий давлат барпо этиш ва уни мустаҳкамлаш, республикада тинчлик ва тараққиётни таъминлашга қўшган улкан ҳиссалари учун мукофотланадилар.

«Мустақиллик» ордени билан айрим ҳолларда Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахслар ҳам мукофотланиши мумкин.

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ

«Дўстлик» ордени билан Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари Ўзбекистонда яшаётган барча миллат ва элатларнинг вакиллари ўртасида дўстлик, ўзаро ҳамжиҳатлик ва тотувликни мустаҳкамлаш ишида эришган катта ютуқлари, Ўзбекистон халқининг бошқа мамлакатлар халқлари билан дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорлигини ривожлантирганликлари учун мукофотланадилар.

«Дўстлик» ордени билан Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахслар ҳам мукофотланиши мумкин.

«ЖАСОРАТ» МЕДАЛИ

«Жасорат» медали билан Ўзбекистон Республикасининг ҳарбий хизматчилари, Миллий хавфсизлик хизматининг ва ички ишлар органларининг ходимлари республиканинг миллий хавфсизлигини таъминлаш, жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашда, ҳарбий бурчни ёки хизмат бурчини адо этиш вақтида кўрсатган мардлик ва жасоратлари учун мукофотланадилар.

«Жасорат» медали билан Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ёки Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахслар табиий офат, ёнғин ва бошқа фавқулодда ҳолатлар вақтида жамоат тартибини сақлашда, фуқаролар ҳаётини, давлат ва жамоат мулкини сақлаб қолишда кўрсатган жасоратлари учун мукофотланишлари мумкин.

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ

«Шуҳрат» медали билан республика иқтисодиёти, фани ва маданиятини ривожлантиришда, ёш авлодни ватанпарварлик ҳамда миллий истиқлол ва инсоний тараққиёт ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш ишида ўзининг ҳалол меҳнати билан катта ютуқларга эришган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ҳамда Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахслар мукофотланадилар.

Президент кубоги учун

«Юнусобод» меҳмонларни кутмоқда

Тошкентдаги телеминора ёнида, Амир Темур шоҳкўчасида «Юнусобод» спорт-соғломлаштириш мажмуи қад кўтарди. Ҳа, қад кўтарди, чунки ўтган йилнинг охирида пойдевор ўрни қазилган бўлса, атиги олти ой ичида, яъни шу баҳорда замонавий теннис базаси пайдо бўлди.

Теннис базасининг эгаси — «Ўзбексавдо» давлат уюшмаси жуда қулай жойни танлади. Яқин йилларда бу ерда амалий ҳамкорлик ва савдо маркази пайдо бўлади. Узэкспо маркази ёнида «Дисней-ленд», бизнес маркази, замонавий меҳмонхона қурилиши бошлаб юборилди. Бўлажак метро йўлининг яқинлиги ҳам спорт базасидан фойдаланишга имконият яратади.

Жаҳон андозаларига мос келадиган «Юнусобод» кортларида 28 майдан 5 июнгача теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун дастлабки халқаро мусобақалар ўтказилади. Мусобақанинг нуфузини унинг мукофот фондидан ҳам билса бўлади, бу фонд 150 минг Америка долларига тенг. Кубок учун мусобақаларда касби теннисчи бўлган кишилар иштирок этади. «Теннис уик» («Теннис ҳафталиги») журналида бу ҳақда хабар босилиб чиқди. Журнал хорижий спортчиларни Тошкент кортига таклиф этди, бу ерда теннисчилар халқаро уюшмаси рейтингидаги очколар учун ҳам кураш боради.

Швейцариянинг «ИТР ЛТД» фирмаси теннис базасини ташкил этишни зиммасига олди. Фирма президенти Сасон Какшури бизнесчи ва тенниснинг мухлисидир. У дунёда кўпгина теннис иншоотларини ташкил этиш билан ном чиқарган, жумладан, Москвада «Кремль кубоги» мусобақаларини уюштирган.

Ҳозир эса қурилишда спортчилар ва меҳмонларни қабул қилишга сўнгги тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Ёзги ўйин майдонлари жиҳозланмоқда, минбарлар ва ёрдамчи биноларни пардозлаш ишлари тугалланмоқда, арча ва бошқа манзарали дарахтлар, гуллар ўтқазилмоқда. Спорт-соғломлаштириш мажмуининг 4,4 гектарлик ҳудуди обод қилинмоқда.

Шу ҳудуднинг марказида витражлар ва чиройли металл гуллар билан безатилган бино қад кўтарди. Лойиҳа муаллифлари Ринат Ёқубов ва Николай Баталин меҳмонлар, спортчилар, томошабинлар учун барча қулайликларни кўзда тутишган.

Бинонинг биринчи қавати деворларига ойна ўрнатилган кенг фойе ва барлардан иборат. Шу ердан «Занги» ва «Яшил» теннис залларига чиқиш мумкин. «Бальзам АГ» немис фирмаси кортларга икки хил рангдаги синтетик қоплама ётқизган. Залларнинг номи шу қопламанинг ранги билан боғлиқ. Фирма мутахассислари мазкур сунъий гилямни ётқизиш ва бошқа кортларга теннис жиҳозларини ўрнатиш учун Тошкентга келишган. Ҳар бир залда томошабинлар учун икки юзта ўрин бор.

Иккинчи қаватда шаҳарлик меҳмонлар учун хоналар, спорт устозлари, ҳакамлар хоналари, шарҳчилар кабиналари ва пресс-бар мавжуд. Бу ердан усти ёпиқ майдонлар ҳам, ёзги ўйин майдонлари ҳам кўриниб туради.

Биринчи қават остидаги хоналар ўсмирлар учун спорт залларига айлантирилган, бу ерда улар стол теннисини, бокс, умумий жисмоний тайёргарлик, спортнинг бошқа турлари билан шуғулланишлари мумкин. Сауна, кафе, бар, ошхона ўз ишини бошлаган. Мажмуа юқори тоифадаги спортчиларга ҳам мўлжалланган.

Марказий корт майдончаси қизил кум билан безатилган, бу ерда томошабинлар учун уч мингга яқин жой бор, «Совпластиталь» қўшма корхонасида тайёрланган ўриндиқлар ўрнатилди.

Марказий корт ёнида яна тўртта майдонча жиҳозланмоқда.

Алоҳида қозонхона, трансформатор подстанцияси тайёр, алоқа линиялари ва бир қанча муҳандислик иншоотлари барча объектлар ва хизматлари яхши ишлашини таъминлайди.

Катта ҳажмдаги бу ишларни «Ўзбексавдо» Давлат уюшмаси, «Тошкентқурилиш», «Махсусмонтажқурилиш» Давлат корпорацияси, «Саноатэнергомонтаж», «Ўзэлектромонтаж» трестлари ва бошқа ташкилотлар бажарди. Келгусида спорт-соғломлаштириш мажмуининг иккинчи қаватида меҳмонхона қурилади, яна бир неча теннис майдонлари бунёд бўлади.

Ҳозир «Юнусобод» Ўзбекистон Президенти кубоги учун мусобақа очилишини кутмоқда. Бу мусобақа «катта ракетка» усталари учунгина эмас, барча тошкентликлар учун чинакам байрам бўлиши керак.

Т. ГОЛУБКИНА, ЎзА мухбири.

Ёшлар Иттифоқида нима гап?

ОРАМИЗДА БЕФАРҚ БЎЛМАСИН

Яқинда Деҳқонобод туман марказий шифохонаси ёшларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг XXVI қурултойи белгилаб берган ҳаётий масалаларни ҳаётга татбиқ этиш юзасидан фикрлашиб олинди.

«Собиқ Иттифоқ тарқалиб кетгач ёшлар ташкилотига эътибор анча сусайган эди,— деди туман марказий шифохонаси бош ҳаким муовини Ражаб Ниёзов учрашувни кириш сўзи билан очар экан: Хайриятки, ЁИ мустақил Ватанимиз бағрида аста-секин камол топаяпти. Жамоамиздаги бошланғич ташкилот котиби Ҳусан Норматов етакчилигида ҳам бир қатор қизиқарли оммабоп тадбирлар вақти-вақти билан ўтказилиб турилибдики, бу нафақат ҳамшираларимиз, балки ҳудудимиздаги барча ижтимоий қатламларда ижобий таассурот қолдираяпти».

Сўнгра Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи туман қўмитаси биринчи котиби Эшмўмин Жўраев сўзга чиқиб, жумладан шундай деди: «Бу қурултой, биринчидан, ташкилотимизнинг мамлакатимизда ёшларни бирлаштириб тура олганини, иккинчидан, ижтимоий ҳаётимиздаги иқтисодий, сиёсий маданий ва маърифий тадбирларнинг равнақида ёшларнинг улуши катта эканлигини кўрсатди. Ҳар бир аъзомиз ташкилотимизнинг обрўйини кўтаришга, ишларнинг янада жонланишига астойдил ҳисса қўшиши керак. Бизда эса кўпинча бефарқлик иллати бўй кўрсатиб қолади...».

Бу масалани йиғилганлар атрофлича муҳокама қилдилар. Бундан буён ҳамма фаол иштирокчи бўлиши учун восита бўла оладиган омилларни маҳаллий шароитда қўллаш тадбирларини белгилашди, «Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак»лигини қайд этишди.

Айниқса, Ф. Азизова, С. Мўминова каби ҳамшираларнинг қимматли фикр-мулоҳазалари иштирокчиларга мақбул тушди. Хуллас, энди ҳеч бир ёш бефарқ яшамасликка келишиб олишди. Илло, рост бўлсин.

Сафар ОЛЛОЁРОВ.

«Оила–94»

НАЖОТ ҚАЛЪАСИ

Жиззах вилоят оналар ва болаларни муҳофаза қилиш маркази Республика мустақиллигининг I йиллиги нишонланаётган куни тантанали равишда ишга туширилган эди. Бу ҳашаматли иморатда 170 ўринли стационар, бир кунда 200 аёлга маслаҳат берувчи поликлиника бўлиб, улар доимо банд, тирбанд. Барча туманларда агар ҳомиладор аёл қийналаб қолса, кўзи ёриётганда оғир аҳволга тушиши аниқ бўлса, шу ерга келтирилади. Шу сабабли бу ерни нажот қалъаси ҳам дейдилар. Бу ерда Франция, Германия каби юртлардан келтирилган жиҳозлар ўрнатилиб тўлиқ ишлатилмоқда. Шу сабабли айрим етилмай туғилган ва нимжон чақалоқлар то вазн олиб, соғайгунича шиша идишлар ичида бир хил ҳавода сақланилади ва озуқалантирилади. Шунингдек, марказ барча туманлар бўйича амалий-услубий, ташкилий масалаларда туғруқхоналар ва аёллар касалхоналарига ёрдам уюштиради. Марказнинг бош ҳакими Ҳамроқул Қодиров берган рақамларга назар ташлайлик. 1993 йили марказда 3204 бола дунёга келган, уларнинг 57 нафари ўлик туғилган, яна 57 нафари кейин нобуд бўлган. Кўпдан-кўп тушунтиришлар эвазига 1993 йили вилоят бўйича туғиш сони бир мингтага камайган.

— Асл мақсад туғишни камайтириш эмас, — дейди Ҳамроқул ака. Бизда беморкамқон аёллар жуда кўп. Ва уларнинг аксарияти ҳеч бир маслаҳат олмасдан фарзанд кўриш иштиёқида юраверадилар.

Ҳозир дори масаласи жуда қийин. Талабнинг 25—30 фоизи таъминланаяпти холос. Шу сабабли ҳар бир қабул қилинган бемор текширишдан ўтгандан сўнг зарур дорилар рўйхатини тузиб, унинг қариндошларига бераяпмиз. Бошқа илож йўқ. Ҳозир кўплар чет элларга қатнаб, дори олиб келиб сотишяпти Уларни тақиқлаш эмас, йўл очиб бериш ва дорилар сифати, муддатини назорат остига олиш керак. Майли, тижоратчи Фойда топсин, аммо беморга ҳам наф тегсин, Шу мақсадларда комиссион ва тижорий аптекалар очиш ҳақида гап сўзлар бўляптики, биз буни тўла қўллаб-қувватлаймиз. Бу дорихоналарда фақат шу соҳа бўйича мутахассислар ишлаши керак.

Ҳамроқул аканинг айтишича, молиялаштириш қийин кечяпти. Баъзан озиқ-овқат учун нақд пул топилмай қоляпти. Сув, электр нури, канализация ҳақи тўлаш учун пул йўқ. Сўнгги уч ой давомида марказ газ учун 64 млн. сўм қарзга ботган. Лекин марказ ходимлари шунақа аҳвол, дея қўл қовуштириб ўтирганлари йўқ. Имкон даражасида вазиятдан эсономон чиқиш йўлларини қидирмоқдалар. Жумладан поликлиникада пулли хизматлар, пулли маслаҳатлар ташкил этилган, ташкилотларга ўринлар маълум муддатга сотилмоқда. Ким бир стационар ўринни бир йилга банд этмоқчи бўлса, 3 млн. сўм тўлайди.

Биз палаталарни айландик, беморлар билан суҳбатлашдик. Улар шифокорлар Шуҳрат Раҳимов, Отамурод Олқоров, Ҳалима Маматқулова, Зоя Ан, Гулнора Усмонова ва бошқалар ҳақида илиқ фикрлар айтдилар.

Реанимация бўлимида ётган Дилбар Шерқўзиевани кечаси Парчаюз қишлоғидан Зомин туғруқхонасига келтиришган. Электр чироқ йўқ экан. Врачлар тонгга қадар уриниб, болани операция йўли билан олишган, аммо онанинг аҳволи оғирлашаверган.

— Ҳеч кимнинг мен билан иши бўлмади, қарамади, — дейди кўзларида ёш билан Дилбар, — кейин акам келиб қолувди, «айтинг мени Жиззахга олиб кетишсин, бу ерда ўлиб қоламан», дедим. Ўша куни Жиззахдан Зоя опа бориб, мени кўрди ва «тез ёрдамда», опкелиб, қайтадан операция қилишди. Худога шукур, мана одам бўлиб қолдим. Мана, Жиззахда реанимация бўлимига ҳам беморнинг қариндошлари бемалол кириб, ҳол-аҳвол сўраяпти. Бўлар экан-ку! Операция деганда ўлимни бўйнингга олиб турарkансан, бундай пайтда эса яқинларингни дийдорини кўргинг келади.

Бемор Шакархон Кандаҳорованинг тақдири ҳам Дилбарникига ўхшаш. У ҳам энг асосийси, шу ердан меҳр— топган. Навбатчи ҳаким Сергей Сирота ва икки ҳамшира туни билан мижжа қоқмай Шакархоннинг тепасида уни кузатиб чиқишган. Шу туфайли Шакархон энди ҳаётга қайтаяпти. Худога шукур, энди яхшиман. 3 фарзандим бор, 2 ўғил, бир қиз.

— Биз «Никоҳ ва оила», «Қизлар врачи» каби бўлимлар очдик, — дейди бош ҳаким, — лабораториянинг барча турлари бўйича хизмат кўрсатилаяпти. Худо хоҳласа, ҳаммаси яхши бўлиб кетади. Биз ҳар бир хонадонга фақат чақалоқ йиғиси ато этилишини истаймиз. Марказни ҳақиқий аёллар сервисига айлантириш учун барча чораларни кўрамиз. Миллат маданиятини билмоқчи бўлсанг, миллатнинг аёлга муносабатини бил, дейдилар. Ана шу муносабат аввал бизлар ишлаётган шифохоналарда шаклланиши керак. Айнан бизнинг ходимлар ана шу ният йўлида меҳнат қиляптилар.

Абулқосим МУҲАММАД РАСУЛ
«Туркистон» мухбири.

«У НЕЧУН СЕВАДИ»

Халқ таълими вазирлиги доирасида ўтказилган «1994 йилнинг энг яхши тарбиячиси» кўригида Ғаллаорол шаҳрининг «Дўстлик» болалар боғчаси тарбиячиси Гулжаҳон Асқарова ҳам ғолиблар сафидан ўрин олди.

Биз Гулжаҳонни узоқ изладик, топганда ҳам суҳбатимиз у қадар қовушмади. Шу сабабли Гулжаҳон ҳақидаги фикрлар билан кифояландик:

Боғча мудираси Оргизул Сафарова:

— Гулжаҳоннинг бу қадар яхши иштирок этишини, тўғриси, ўйламаган эдик. Чунки бизнинг биринчи, иккинчи тоифали тарбиячиларимиз кўп бўлиб, кўрик бошлаганда уларнинг бари меҳнат таътилида эди. Шу фурсатда тоифасиз Гулжаҳон аввал боғчада, кейин туманда, кейин вилоятда биринчи бўлди. Бунда ўйлайманки биринчи тоифали методистимиз Дилфуза Ҳолматованинг хизматлари катта. Биз ўз кўригимизда, тарбиячининг фақат қўлланмадан ўрганганини амалга оширишига эмас, балки унинг ижодкорлигига ҳам баҳо бергандик.

— Нима, Гулжаҳон шеър ёзадими?

— Йўқ, янаям билмадим. Умуман, биз ғалабаларга қўникиб қолганмиз. 1991 йили Отабек ва Кумуш қўғирчоғини ясаб, миллий қўғирчоқлар кўригида республикада иккинчи ўринни олган эдик.

Шу боғча тарбиячиси, Гулжаҳоннинг дугонаси Гулшан:

— Гулжаҳон иккимиз Сарбозордан қатнаб ишлаймиз. Йўл узоқ, топган 50—60 минг сўм ойлик маошимизнинг кўпи йўл харажатига кетиб қолади. Яқинроқда эса бундай яхши иш, бундай яхши болалар боғчаси йўқ. Шу сабабли олти йилдан бери «Дўстлик»дан кўнгил узолмай, қатнаб ишлаяпмиз.

Гулжаҳоннинг онаси Ўғилой Жуманова:

— Мен 33 йилдан бери 26-мактабда бошланғич синфларга дарс бераман. Чолим пенсияда, 6 қизим, бир ўғлим бор. Катта қизим Санталатнинг касби бухгалтерлик бўлсаям туман газетасида журналист бўлиб ишлайди. Меҳнатободга турмушга чиққан. Гуландом пединститутда ўқийди. Униям ўзатганмиз. Кейин Гулжаҳон, педбилимюртини битириб келиб, ишлаяпти. Ўғлим Акбарали пединститутда ўқияпти. Акбарали шеър ёзади. Наврўзда шеърлари 3-ўринни олибди. Феруза тарбиячиликка, Моҳидил тикувчиликка ўқияпти.

— Қизларингиз сони бешта бўлди, Ўғилой опа.

— Э-э, мий-ям қурсин. Нилуфар, бухгалтер қизим, уни узатиб юборганмиз. У ёғини сўрасангиз менинг ўзим ҳам журналистман. Туман газетасида штатсиз мухбирман. 1985 йили Тошкентда ишчи-деҳқон мухбирлари слётида қатнашиб, республика Олий Кенгашининг Фахрий ёрлиғини олганман. Мендаги ана шу ички ҳиссиёт, ижодкорлик Гулжаҳонга ўтган бўлса керак.

Гулжаҳон:

— Шеър ёзишга қизиқаман, аммо журъатим етишмайди. Опачам, укам ёзиб туради. Тошкентда 14 киши қатнашдик. Қашқадарё, Сурхондарё, Фарғона вакилларидан сўнг мен 4-ўринни олдим. Кўрикда вилоятда яшайдиган шоира Шарофат Ботирова ёзиб берган шеърий усул билан ўзимни таништирдим. Кейин «Соғлом авлод учун» рефератини ҳимоя қилдим. Эркин мавзуда Абдулла Ориповнинг «Мен нечун севаман Ўзбекистонни» шеърини ёддан ўқиб бердим.

— Қанча шеърни ёддан биласиз?

— Кўп.

— Масалан?

— Абдулла Ориповнинг юздан ортиқ шеърини. Ҳалима Худойбердиеванинг «Оқ олмалар» тўпламини бошидан охиригача битта мисрасини қолдирмай, ёддан айтиб беришим мумкин.

— Сиз Ўзбекистонни нечун севасиз?

Гулжаҳон бу саволимга жавоб бера олмади, Дарвоқе, бир сўз билан бу саволга жавоб топиб бўлмайди. Забардаст шоирларимиз ҳам неча бор уриниб, ўзларича жавоб топгандек бўладилар, сўнг ўз жавобларидан ўзлари қониқмай, яна изланадилар. Шундай экан, Гулжаҳон бу саволга жавобни қаёқдан топсин? Зеро, миллий қадриятларни тиклаш йўлидаги уриниш сифатида Халқ таълими вазирлиги ташкил этган ушбу конкурсда ғолиб чиқиш учун юракда Ватанга чексиз муҳаббат бўлиши шарт-ку! Абдулла Орипов, Ҳалима Худойбердиева каби етакчи шоирнинг ҳар бир сатридан Ватанга муҳаббат силқиб турадиган юзлаб шеърларини ёддан билиш — Ватанга чексиз муҳаббат эмасми?

А. РАСУЛОВ

Истиқлолимиз қалдирғочлари

АВВАЛ ЎЗ БОЗОРИМИЗ ТЎЛСИН

Айни чоғда аҳоли талаб ва эҳтиёжларини кундан-кунга қондириб жаҳон стандартлари даражасида фаолият юритаётган пойтахтимиздаги «Левентуль» саноат ишлаб чиқариш концернининг номи ҳамшаҳарларимиз учун янгилик эмас. 1987 йилда эндигина пойдевори қўйилган кичик корхона бугунги кунга келиб, 76 та каттаю-кичик корхонасига эга бўлган кўптармоқли саноат ишлаб чиқариш концернига айланди. Биргина тикувчилик тармоғи бўйича 17 та фабрика мавжуд бўлиб, 6000 дан ортиқ чеварлар меҳнат қилмоқда. Концерннинг тикувчилик тармоғи бўйича раҳбари, тадбиркор директори Камолиддин ЖЎРАЕВ билан олиб борилган суҳбатимиз мавзуи ҳам асосан бугунги иқтисодиёт ҳамда эртанги фаровонлик хусусида бўлди.

— Камолиддин ака, эшитишимизга қараганда, ўзингиз ҳам бир вақтлар тикувчилик қилган экансиз. Шу ростми! Ёки...

— Шамол бўлмаса, дарахтнинг учи қимирламайди. Бу — рост гап, — деб сўз олди директор. — Асли ўзим ҳам ёшликдан, 12-14 ёшимдан тикувчиликка қизиқиб, шимлар тикканман. Биласиз, у вақтлар почаси кенг шимлар «мода» эди. 5-10 сўм ҳақ олардим. Тикувчиликка менда ҳавас опам Мухтабархон (Тошкент тўқимачилик институтида таҳсил олган), қўшним, маҳалладошим Жамил Милюшевлар уйғотган. Улардан тикувчилик сирларини ўргандим. Бугунги кунда шу фабриканинг ўзида 470 ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Ҳамма шароитлар яратилган. Ҳатто тушлик овқатларини ҳам бепул қилиб қўйдик. Яратганга минг шукурлар бўлсинки, оғир кунлар, қийинчиликлар ортда қолди.

— Хомашё, жумладан матоларни ҳамда тикувчилик машиналари, эҳтиёт қисмлар масаласида қийинчиликлар йўқми!

— Матоларни ўз юртимиздан ташқари Қирғизистон, Молдова, Россиянинг Мостекс, Камишин, Иванова, Владимир, Гусь—Хрусталний тўқимачилик комбинатларидан оламиз. Тикув машиналари ва уларнинг эҳтиёт қисмларини эса Подольск, Оршанск шаҳарларидан мунтазам олиб турамиз.

— Жаҳон стандартларига чиқиб, жаҳон бозорига мақбул бўладиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳам асосий вазифалардан бири бўлса керак.

— Албатта. Замон ҳамда бозор талаблари бизнинг асосий фаолиятимиз ўзагидир. Чунки биз собиқ тузум давридагидек, юқоридан тушадиган буюртмалар бўйича эмас, балки ўз лабораториямиз, савдо уйимиз орқали халқ истеъмоли маҳсулотлари ишлаб чиқарамиз. Ҳамма ҳам бозорда моли туриб қолишини хоҳламайди: ҳам бежирим, ҳам арзонроқ бўлиши керак. Биз ҳар иккала талабни уддалаяпмиз. Қиммат бўлса ҳам «Томен корпорейшн» япон савдо уйи таклиф этаётган «Жуки» фирмасининг эркаклар кўйлакларини тикадиган «AMP-183», U7805», «LH 1152SL—5—4B/210» машиналарини олмоқчимиз. Ҳар бир донаси 127 минг доллар туради. Илож қанча, керак экан, оламиз.

— Чет эл билан ҳам алоқалар ўрнатилганми!

— Ҳали ўрнатганимиз йўқ, аммо шу кунгача бир неча чет эллик тадбиркорлар билан учрашдик. Улар фақат буюртма беришмоқда. Масалан, Япониянинг «Тойота» фирмаси 6 миллион кўйлакка буюртма бераяпти. Американинг Бостон штатидан, Жанубий Корея, Хитойдан ҳам буюртмалар бор. Россия ҳам кўп буюртмалар бериб туради. Бизда асосан эркаклар кўйлаклари, аёллар халатлари, шимлар, костюм-шимлар, болалар кийимлари тикилади. Ундан ташқари талабларга кўра, кўрпа-тўшак, ёстиқлар жилдлари, яхтаклар, қарияларга мосланган ёзги, кузги, қишки, баҳорги кўйлаклар (бундай кўйлаклар деярли арзон) тикамиз.

— Камолиддин ака, кадрлар тайёрлаш ва уларга эътибор қай даражада!

—Бизнинг корхоналаримизда асосан қиз-жувонлар ишлашади. Маошлари 450 минг сўмдан 700 минг сўмгача. Уларнинг малакаларини эса катта тажрибали, кўп йиллик меҳнат стажига эга бўлган моҳир тикувчилар ошира борадилар. Меҳнат нафақаларига чиққан қўли гул чеварлар, тикув машиналари усталари бизда ҳурмат ва эъзозда. Ёшларнинг севимли мураббийлари. Бундан ташқари шу соҳа бўйича таҳсил берган кекса устозлар 12-билим юртида икки ойлик тикувчилик курсига келган 14 ёшдан 50 ёшгача бўлган фуқароларимизга ҳунар ўргатадилар. Атай қисқа қилиб белгилаганмиз ўқиш муддатини. Сабаби, икки ой ичида бўладигани қолади. Хоҳлаганлар учун биз истаганларича иш топиб берамиз. Ҳозирда маҳаллаларда касаначилар (уйда ишловчилар) учун қабул пунктлари ташкил қилганмиз. Кўпчилигига тикув машиналари ҳам берганмиз ўз ҳисобимиздан. Булардан ташқари Наманганда ҳам чеварларимиз бор.

Зоир ТУРСУНОВ.
Козим ЎЛМАСОВ
(суратлар).

ОРЗУЛАР ШАҲАРЧАСИ

• Қандай яшаяпсан, талаба?

Талабалар шаҳарчаси... Энг муқаддас, эзгу орзулар шаҳарчаси. Назаримда, дунёдаги барча орзулар шу ерга жамулжам бўлгандек. Талабаларнинг гоҳ қувноқ, гоҳ серташвиш, синовларга бой ҳаёти, изланишлари шу ерда ўтади.

Шаҳарчада республикамизнинг барча вилоят, тумандардан келиб, билим олаётган ўн икки мингга яқин талабалар истиқомат қилишади. Шароит онгни белгилайди, деган фикрда жон бор. Шу нуқтаи назардан биз талабаларга яратилиб берилаётган шароитлар билан қизиқдик.

Суҳбатдошимиз «Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ҳокими муовини Набижон ИСЛОМОВ.

— Ёшларни ижтимоий ҳимоя қилиш, уларга етарли шароит яратиб бериш, шаҳарча ҳокимияти олдида турган энг муҳим вазифалардан биридир, — дейди Набижон ака, — бугунги кунда худди шу масалага жиддий эътибор бермоқдамиз. Ҳозир шаҳарчани кузатсангиз бунинг яққол гувоҳи бўласиз. Турар жойда, озиқ овқатда, маиший хизмат соҳасида, тиббиётда ёшлар учун ҳамма қулайликлар яратилган.

Кейинги 4-5 йил ичида талабалар шаҳарчаси тубдан ўзгарди. Замонавий ўқув бинолари, ётоқхоналар ва ошхоналар қад ростлади. Қисқа вақт мобайнида жуда ҳашаматли стадион қуриб битказилиб, талабалар ихтиёрига топширилди.

Бизнинг С. Раҳимов туманимизда кўплаб институтлар, техникумлар, махсус билим юртлари ва лицейлар жойлашган. Ҳар бир билим юртини йилига юзлаб, минглаб талабалар тамомлайдилар. Уларни иш билан таъминлаш эса ечимини кутаётган муаммолардан бири. Биз ана шу масалани ҳал этиш мақсадида вилоятлардаги ҳокимиятлар билан боғланиб, улардан ёшларни иш билан таъминлаш имконининг қай даражада эканлигини аниқлашга эришдик. Баъзи вилоятларда кадрларга эҳтиёж сезиларли даражада бўлса, баъзи жойларда эса айрим мутахассисликларга умуман талаб йўқ экан. Биз шуларни эътиборга олган ҳолда ректорлар билан келишиб, талабаларнинг мутахассислигини талабга биноан махсус курсларга йўналтираяпмиз. Эндиликда битирувчи талабани туманида, яшаш жойида иш жойи кутади.

Ҳадемай XXI аср ҳам эшик қоқиб, кириб келади. XXI аср қандай кечади?! Биз бу асрга нималарни муносиб «совға» қилиб олиб борамиз?!

Келажак ёшларники, деймиз. Ҳа, бизнинг XXI асрга қандай боришимиз бугунги саъйи-ҳаракатларимизга боғлиқ? Ҳукуматимиз раҳбарияти иқтидорли ёшларга жиддий эътибор бериб, кенг имкониятлар яратиб бормоқда.

Суҳбатдош:
Сойибжон РАҲМОНОВ.

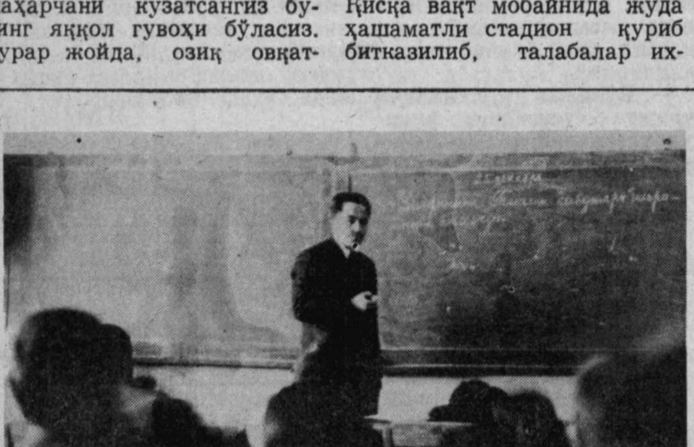

Хотира уйғонса гўзалдир

МИСЛИ ГАВҲАР ЭДИ СЎЗЛАРИ

● ТАХТАПУЛДАГИ МАКТАБ
● КАТТА ШОИРЛАРНИНГ ЎҚИТУВЧИСИ
● УСТОЗ ҲАҚИДА ШЕЪР

Туғилган кун баҳонасида тўпланган даврага бироз кечикиб келдим. Ўтирганлар орасидан танишлар билан сўрашдим. Кейин секин-аста қолганларга разм сола бошладим. Шу пайт қаторда ўтирган келишимли савлатдор, истарали йигит эътиборимни тортди. Кўрибоқ хаёлимда ўқувчилик даврларим гавдаланди. Ўша 50-йиллардаги Тахтапулнинг гавжум кўчалари, канал қазиш ишлари тугалланиб, боғ яратилаётган пайтлар. Маннон Уйғур номли 22-ўрта мактаб кўча юзида жойлашган. Хонадонимизнинг тўнғичи марҳум Ғафур акамдан тортиб, урушда ҳалок бўлган Собир акам-у, кичик акам, опаларим ва энг кенжа менгача шу ерда ўқишган ва ўқияпмиз. Бўлмаганда кун ора падари бузрукворим дастурхон атрофида ўқишдан гап кетса, албатта мактабнинг директори, энг таниқли ўқитувчилари ғойибдан «меҳмон» бўлиб кетишади. Айниқса физика фани муаллими Фазлиддин ака Расулев билан адабиёт муаллими Мираҳмад ака Шоаҳмедовнинг номи кўп тилга олинарди. Аввало отам ўзлари бир пайтлар ўқитувчи бўлганлари учун ҳар биримизда уларга алоҳида меҳр-муҳаббат, фанга қизиқиш уйғотишга уринардилар. Қолаверса ҳар икки муаллим (директор Ҳакимжон ака Ҳошимов ҳам) ўз фанини ўта пишиқ билиши, муҳими уни ўқувчиларга бера олиш қобилиятлари, асосийси эса қаттиққўллиги ва одамохунлиги билан нафақат мактаб ё маҳаллада балки шаҳарга таниқли эди.

Эсимда бор, дам олиш кунлари гоҳида Тахтапулдаги янги яратилаётган Собир Раҳимов номли истироҳат боғига шанбаликка чиқмоқчи бўлсак, шу икки ўқитувчимиздан бирлари албатта қатнашишарди. Негаки биз ўқувчилар улар бор жойда ўта интизомли, меҳнаткаш, қизиқувчан ва интилувчан эдик. Очиқроқ қилиб айтганда кўча-кўйда уларга рўбарў келиб қолсак, ҳатто бир сесканиб уёқ-буёғимизга бир қараб қўярдик. Буни қўрқувга эмас, кўпроқ шу қадар ҳурматга, уларнинг ўз мавқеи билан вужудимизга бир илоҳий куч бўлиб жойлашишганига йўярдик барчамиз. Ҳар икки ўқитувчимизнинг юзлари ҳар биримизни эҳтиёткорликка, ўз-ўзини бўш қўймасликка, чин инсонийликка даъват этиб турарди. Ҳозир рўпарадаги йигит юзида ҳам худди ўша Мираҳмад акага ўхшаш маъно, фусун уйғоқ. Шунданмикан, уни кўриб худди ўша адабиёт ўқитувчимни кўраётгандек, ўзимни ўқувчидек ҳис қилдим бир зум. Вужудимни аллақандай ҳаяжон ҳам қамради. Ўрнидан туриб юра бошлаганда эса назаримда худди Тахтапулнинг кўчасида ўқитувчим юргандек бўлди.

Ҳа, энди ўша дамлар, ўша одамлар ғойибдан атрофимда эди. Уларнинг пурмаъно гаплари, қиздир, ўғилдир ҳар биримизга шу қадар меҳр билан қарашлари, умуман юрагимизга жойлашишгани, шу боис биз ўқувчилар тугул уйдаги ота-оналаримиз ҳам уларни ҳурмат билан тилга олишлари — ҳаммаҳаммаси маржон каби бирбир кўз олдимда гавдаланаверди. Уларнинг бу фазилатларининг исботлари ҳам ҳар дам муҳайё. Ўша меҳр туфайли журналистликни, қалам тебратишни ихтиёр айлаганман. Зеро, Мираҳмад аканинг меҳнат маҳсули бугунги Эркин Воҳидов, Сайёр, Тўлқин Имомхўжаев, марҳум Анвар Исроилов, Анвар Эшонов, Соҳиба Ирисхўжаева, Тўлқин Илҳомов, Қутби Носирова ва яна бошқа ўнлаб шоирлар, адиблар, адабиётшунослардир. Уларнинг ҳар бири ўз шеъри, ҳикояси, мақоласи, тўпламтўплам китоблари билан ҳассос ўқитувчи ва ажойиб инсон Мираҳмад Шоаҳмедовнинг эзгу тилакларини рўёбга чиқаришмоқда. Тўғри, йиллар оқар дарё. Уни тўхтатиб бўлмайди. Анвар Исроиловга ўхшаш истеъдодли қалам соҳиби каби айримлар ҳаётдан бевақт кўз юмишди. Мираҳмад ака ҳам раҳматли бўлиб кетдилар. Лекин муҳими, ўз меҳнатлари мевасини тотиб, уларнинг обрў-эътибори ҳақида, жумладан Эркин Воҳидовнинг ҳар бир мукофот ва унвонни олганидаги каби севиниб улгурганларига шукур. Аммо шу дам хаёлан ўзимни койийман ҳам. Нега орадан қарийб 35 йил ўтибди-ку, тириклигида мактабга бориб, гоҳи-гоҳи йўқлаганимни демасам, ундан кейин кўнгил сўрамадим?! Барча ўқитувчиларни бўлмаса ҳам, бундай умрбоқийларини, айниқса ўша устоз йўлини танлаган ўқувчилар эслаб туриши, ёд олиши ҳам ўйлаб қарасам бурч экан.

Охири имкон топиб ўша йигитдан сўрадим:

— Кечирасиз, мабодо 22-мактабда ўқимаганмисиз?

— Нима эди?

— Адабиёт ўқитувчимиз бор эдилар. Мираҳмад ака. Жуда ўхшатяпман.

Шу дам унинг маънодор кўзларида ёш халқаланди. Тўлқин деб айтди исмини. Сўнг:

— Ўғилларимман. Тўғри топдингиз, — деди. Нималар бўлмайди бу оламда. Тасодифни қаранг. Кейин устозимга бўлган самимий ҳурматимни, эътиқодимни танлаган касбимни тушунтирдим. Тўлқинжоннинг ҳам боши осмонга етди. Ажойиб ўқитувчининг фарзанди бўлганлигидан кўнгли тоғдек кўтарилганини юзидаги ифода айтиб турарди. Ҳар иккимизнинг суҳбатимизга даврада шубҳа уйғотмаслик учун, уларга бу учрашувни, ажойиб тасодиф боисини сўзлаб, улар олдида устоз руҳи ҳурмати таъзим бажо айладим. Ҳамда бағишлов шеъримни ўқидим.

Тўлқинжоннинг катта бир жамғармани бошқараётгани, давр, замон билан ҳамнафас, ҳамқадам бўлиб, мустақил республикамиз иқтисодиётини мустаҳкамлашга ҳисса қўшаётганини эшитиб яна бир севиндим. Онаси, оиласи ҳақидаги суҳбатини тинглаш билан бирга, отасидан сўнг акаси вафот этганини айтганда, унга қўшилиб изтироб ҳам чекдим. Нима бўлганда ҳам устозимнинг, устозимизнинг фарзандлари ўзларига муносиб бўлиб вояга етгани кўнглимга шуур, қалбимга ғурур бахш айлади ўша пайт. Рўпарамдаги Тўлқинжоннинг марҳум отаси, менинг собиқ устозим Мираҳмад ака Шоаҳмедов ана шундай инсон эди.

Ҳаёт сари мен қўйсам қадам,
Довонлардан ошиб ўтган дам,
Қувончларим кўраман баҳам,
Кўз олдимда сиз ўқитувчим.
Омад менга кулиб боқса гар,
Орзуларим ушалган маҳал,
Зар қадрини билгучи заргар,
Кўз олдимда сиз ўқитувчим.
Турмуш қийин фарзандлар гоҳи,
Дилни хира қилган маҳали,
Қунт-саботдан дарс берган чоғим,
Кўз олдимда сиз ўқитувчим.

Ҳа, ҳаёт тасодифларга тўла. Бугунги тасодиф шулардан бири. Бу кун ўқитувчимнинг, ўқитувчиларимнинг руҳлари шод бўлди.

Муқаддас Солиҳ қизи,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

Қува шаҳридаги «Зебо» чойхонаси нақшинкор устунлари, миллий безаклари билан кишини мафтун этадиган кошоналардан. Пишиқ ғиштдан тикланган, бир вақтнинг ўзида юз нафар киши тамадди қилиб, дам олишига мўлжалланган чойхонанинг дастлабки нархи 150 миллион сўм-купон қилиб белгиланди.

Сўлим Қува шаҳрининг марказида қад ростлаган «Қува» меҳмонхонаси пишиқ ғиштдан қурилган. Уч қаватли бу кўркам оромгоҳ юз нафар мижозга хизмат кўрсатиш имкониятига эга. Бунинг учун ҳамма зарур шароитлар: тамаддихона, ҳордиқ чиқариш зали бор. Умумий ер майдони 1000 квадрат-метр бўлган мазкур иморатнинг дастлабки нархи эса 150 миллион сўм-купон қилиб белгиланди.

Замонавий услубда бунёд этилган бу маскан Яйпан шаҳри, Ибн Сино кўчасидаги «Яйпан» меҳмонхонасидир. Бино икки қаватли, пишиқ ғиштдан. Бу ерда бир йўла 36 нафар мижозни қабул қилиш ва хизмат кўрсатиш имконияти бор. Дастлабки нархи 50 миллион сўм-купон қилиб белгиланган меҳмонхона умумий ер майдони билан 665 квадрат-метрни ташкил этади.

Олтиариқ тумани марказида, катта бозор яқинида пишиқ ғиштдан тикланиб, майда тошларда бежирим сувалган кўш қаватли магазин бор. Ҳамиша харидорлар билан гавжум мазкур бинонинг юқорисида китоблар, пастки қаватида уй-рўзғор буюмлари сотилади. Бинонинг дастлабки нархи 30 миллион сўм-купондир.

Ўзбекистон Кўчмас мулк биржаси имкониятларидан фойдаланинг!

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУЛКИНИ БОШҚАРИШ ВА ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ҚЎМИТАСИ ВИЛОЯТ БОШҚАРМАСИ 19 МАЙДА ФАРҒОНАДА КЎЧМАС МУЛКЛАРНИНГ КИМОШДИ САВДОСИНИ УТКАЗАДИ САВДОГА ҚУЙИДАГИЛАР ҲАВОЛА ЭТИЛАДИ

...БИЗ ЮРИТАЁТГАН ИҚТИСОДИЙ СИЁСАТНИНГ НЕГИЗИ ШУКИ, МУЛК АЛБАТТА ЭГАСИНИ ТОПИШИ КЕРАК.

И. А. КАРИМОВ.

Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари

Суҳбатдошимиз: НУРАЛИЕВ Рустам Турғунович — 35 ёшда. Иқтисод фанлари номзоди. 1982 йилдан республика Режа қўмитасида оддий ходим, бўлим бошлиғи вазифаларида ишлаган. 1993 йилдан Ўзбекистон Республикаси давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитасининг раис ўринбосари, Оилали, уч фарзанди бор.

— Бугун республикамизда хусусийлаштириш масаласига жиддий эътибор қаратилаяпти. Бунинг учун Республика кўчмас мулк, қимматбаҳо қоғозлар ҳамда хом ашё биржалари ташкил этилди. Бундан қандай мақсад кўзда тутилган. Шу хусусдаги фикрларингизни билмоқчийдик?

— Ёдингизда бўлса, Президентимиз Ислом Каримов халқ депутатлари Бухоро вилояти Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқларида хусусий мулк хусусида гапириб: «Бизлар воз кечган эски тизимнинг энг катта қусури шу эдики, унда хусусий мулк ман қилинган эди. Ҳаётий тажрибамиз шуни кўрсатдики, мулкдан жудо бўлган одамда изланиш, интилиш ва ташаббус йўқолар экан. Бу — объектив ҳақиқат ва буни асло инкор этиб бўлмайди», дедилар. Ҳақиқатан ҳам биз бугун қандай ишга қўл урмайлик, аввало ишлаб чиқариш самарадорлигини кучайтириш, халқ фаровонлигини ошириш бирламчи вазифа сифатида қаралиши шарт бўлган кунларда яшамоқдамиз. Республикамиз истиқлол туфайли кенг тараққиёт йўлига чиқиб олди. Президентимиз И. А. Каримов таъкидлаганларидек, ҳалол меҳнат учун ҳуқуқий ва иқтисодий шарт-шароит, меҳнатни баҳолайдиган мезонлар керак. Қўмитамиз ва унинг қуйи бўғинларидаги фаолиятимизни биз кўпроқ ана шундай фикрларга таянган ҳолда олиб бормоқдамиз.

Энди хусусийлаштиришга бўлган эътиборга келсак, жаҳон тажрибаси, яқин ўтмишимиз сабоқлари халқ хўжалигини қайта қуриш, унга том маънода эркинлик бериш, фуқароларимизга ишлаб чиқариш воситаларига эгалик қилиш ҳуқуқини бериш лозимлигини тасдиқлаётир. Шунинг учун ҳам давлат корхоналарини очиқ типдаги акционерлик жамиятларига ва хусусий мулкка айлантиришга эътибор кучайтирилди. Бунинг учун етарли шарт-шароит яратилди.

Айниқса, Президентимизнинг 21 февралдаги «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонидан сўнг хусусийлаштириш жараёнларига жадал киришилди. Республикамизда биринчи марта Кўчмас мулк биржаси, қимматбаҳо қоғозлар ва хом ашё биржалари ташкил қилиниб, вилоятларда уларнинг ҳудудий бўлинмалари фаолияти йўлга қўйилди.

— Ана шу биржалар фаолияти қандай мақсадларга қаратилган?

— Бир неча ўн йиллар мобайнида биз «умуммулк» тушунчасидан ўзга мулк шаклини тан олмаганимиз оқибатида эътиборсизлик, хўжасизлик иллатлари билан юзма-юз яшадик. Эгасизлик тараққиётга эмас, аксинча муваффақиятсизликларга хизмат қилди.

Бугунга келиб эса мамлакатимизда истиқлол туфайли деҳқоннинг ерга бўлган муносабати ўзгарди, савдо ходими ўз мол-мулкини тежайдиган, сифатга эътибор қаратадиган бўлди. Ишчи-хизматчилар ўз иш ўрнининг қадрига етиши лозимлигини тушуниб етмоқда. Булар кишиларимиз онгида хусусий мўлкнинг афзал томонларини шакллантира бошлади, десам муболаға қилмаган бўламан.

Энди биржаларимиз хусусида сўз кетганда аввало улар тараққиёт, маиший хизмат кўрсатишнинг юқори даражасига эришишга, аҳоли талабларини қондириш, бозор шароитида соғлом рақобатни юзага келтиришга хизмат қиладилар. Бугун биз «кичик хусусийлаштириш» жараёнидан навбатдаги босқичга ўтдик. Кўчмас мулк биржаси аукционларида республикамиз ҳудудидаги 250 дан зиёд ижтимоий-маиший мақсадларда фойдаланиш учун мўлжалланган иншоотлар, тугалланмаган бинолар кимошди савдосига қўйилади. Мақсад жорий йилнинг биринчи ярмидаёқ уларни тадбиркор, ишбилармон шахслар қўлига топшириш ва ана шу бинолардан фуқароларимиз манфаати йўлида фойдаланишга эришишдир.

— Аукционларда чет эл фуқаролари ҳам қатнашишлари мумкин экан, шундайми?

— Масалага бир ёқлама қараш албатта нотўғри хулосаларни келтириб чиқариши мумкин. Аммо чет эл сармояси, тажриба ва янгиликлар оқимининг юртимизга кириб келишидан чўчимаслигимиз керак. Акция ва кўчмас мулкни сотиш йўли билан хорижий инвесторлар сармоясини жалб этиш бизга фақатгина фойда келтиради, холос. Энг асосийси эса биз йирик иншоотларни кўрик-танлов асосидагина сотамиз ва бўлажак мулк эгасига муайян талаблар қўямиз. Мақсад мулкни сотишгина эмас, балким уни элу юртга фойда келтирадиган, тараққиётимизга улуш қўшадиган фидойи шахсларга беришдир. Ҳар қандай ҳаракат замирида эса иқтисодиётимиз, олиб борилаётган ислоҳотларга наф келтириш масаласи ётади.

— Сиз аввалги суҳбатимизда қўмита ишбилармонларга моддий ёрдам беради деган фикрни айтгандингиз...

— Айни пайтда республикамиз раҳбарияти давлат секторида фаолият кўрсатаётган ҳуқуқий ва жисмоний шахсларга давлат корхоналаридагидек имтиёз ва ҳуқуқий кафолатлар яратаётганидан хабардорсиз. Шу маънода қўмитамиз мутахассислари ҳам жойларда ўз фаолиятини йўлга қўймоқчи бўлган, қилинажак ишларининг моддий ва маънавий афзалликларини кўрсатиб беролган юридик ва жисмоний шахсларга ҳар доим ёрдам беришга тайёр эканлигини яна бир карра таъкидламоқчиман.

Янги-янги ғоялар, ниятлар ушалса, кичик ҳамда қўшма корхоналар ишга тушса, қишлоқларимизда савдо-сотиқ, саноат ривожланса, ишсизлик муаммолари ҳал этилса мустақил жумҳуриятимиз ривожланган давлатлар сафига кириб боради. Фарзандларимиз малакали мутахассислар бўлиб етишадилар. Булар маблағсиз, молиявий кўмакларсиз амалга ошмайди, албатта. Қўмитамиз раҳбарияти Президентимизнинг ана шундай йўл-йўриқлари асосида иш олиб бораётирки, менимча натижалар кутилганидек бўлади.

— Янги бир ташкилот, янги соҳа сифатида кимлар билан ҳамкорлик қилаяпсизлар?

— Ҳамкорлик ҳақида сўз кетганда Ўзбекистоннинг тараққиёт сари ўз йўлидан бораётганини таъкидлаш керак. Ҳар қандай масалага урф-одатларимиз, тарих ва миллий қадриятларимиздан келиб чиққан ҳолда ёндошиш лозим. Америка Қўшма Штатлари, Чехословакия, Туркия, Польша сингари давлатлар вакиллари билан ҳамкорлигимиз йўлга қўйилди. АҚШнинг «Прайс Уотерхаут» фирмаси, Тинчлик корпуси вакиллари дастлабки фаолиятимиз билан танишиб, қониқиш ҳосил қилганликларини таъкидлашди. Вакилларимиз ҳам ўз навбатида ана шу мамлакатларда бўлишиб тажрибалар ўрганиб қайтишди. Ҳамкорларимизнинг бизга маъқул жиҳатларидан ўрганаяпмиз ҳам...

— Рустам Турғунович, кимошди савдоларида кичик, майда корхона ва ташкилотлар ҳам сотилади дегандингиз. Унда меҳнат қилаётганлар тақдири нима бўлади?

— Биз бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтаётган эканмиз, хусусийлаштиришнинг ҳам кутилмаган қирралари мавжудлигини унутмаслигимиз керак. Ҳар қандай нотўғри ёндашув салбий оқибатларни келтириб чиқариши мумкин. Шунинг учун ҳам мутахассисларимиз моддий манфаат келтирмаётган, бозор рақобатига дош беролмай қолган корхона ва ташкилотларнинг хусусий мулк сифатида савдога қўйилганида аввало жамоа билан суҳбат ўтказадилар. Меҳнат жамоасининг истаклари ўрганилади. Ана шундан кейингина корхона фаолиятини тўғри йўлга қўя оладиган, ходимларни бозор иқтисодиёти шароитида ижтимоий ҳимоя қилишга қодир бўлган шахс, яъни мулкдор билан биз мулоқот қила бошлаймиз.

— Келгуси режалар, мақсад ва вазифалар нималардан иборат?

— Очиғини айтиш керак, бугун биз улкан режалар остонасидамиз. Фаолиятимиз энди бошланди. Мақсадларга эришиш учун эса тинимсиз изланиш керак. Янги-янги ғоялар туғилаяпти. Уларни ҳаётга татбиқ қилишдан иккиланмаслигимиз лозим. Бу йўлда хорижий ўлкаларда қўлланилган яхши тажрибаларнинг муҳим жиҳатларидан ҳам фойдаланаяпмиз. Хусусан, кўчмас мулк биржаси шу кунгача Наманган, Тошкент шаҳри ва Самарқанд, Хоразм, Тошкент вилоятларида дастлабки аукционларини ўтказди. Тадбирларда ютуқларимиз қатори камчиликларимиз ҳам кўзга ташланди. Биз ҳар қандай масалага ижодий муносабатда бўлишни қуйи ташкилотларимиздаги ходимлардан талаб қилаяпмиз. Ўз ўрнида биз ҳам уларга амалий ёрдамларимизни аямаяпмиз. Кимошди савдоларини бир кун келиб компьютерлар ёрдамида уюштиришни режалаштираяпмиз. Токи Тошкентдаги мижозимиз шу ернинг ўзида туриб бошқа вилоятларда бўладиган савдода тенг ҳуқуқли аъзо сифатида қатнаша олсин...

Суҳбатдош
Мурод АБДУРАҲМОНОВ.

ЭЪТИБОР ҚИЛИШИНГИЗНИ СУРАЙМИЗ

Унинг қуйи ташкилотларида уюштирилаётган кимошди (аукцион) савдолари Сиз — азизларга том маънодаги эгалик ҳуқуқини беради. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, уни тадбиркор, ишбилармон, Ўзбекистоннинг истиқлоли, тараққиёти учун қайғурадиган кишиларга бериш ва ана шу ҳаракат асосида шаҳарларимиз кўркига кўрк қўшиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг юқори даражасига эришиш биржамизнинг асл мақсади эканини унутманг!

Кўчмас мулк биржаси аукционларида сиз йирик иншоотлар, маиший хизмат уйлари, ресторан ва кафе бинолари, ҳаммом, кичик ва ўрта ҳажмдаги савдо расталарини, хусусий турар жой биноларини сотиб олишингиз ва шу ернинг ўзида малакали мутахассисларимиз томонидан уларни ҳеч қандай қийинчиликларсиз расмийлаштиришингизга имконият яратилади.

Қува тумани Хўжа Ҳасан қўрғонида жойлашган уй-рўзғор буюмлари дўкони қишлоқ шароити ҳисобга олиб қурилган бинолардан бири. Бир қаватли, кенг, ёруғ савдо залларига эга мазкур магазиннинг дастлабки баҳоси 30 миллион сўм-купон қилиб белгиланди.

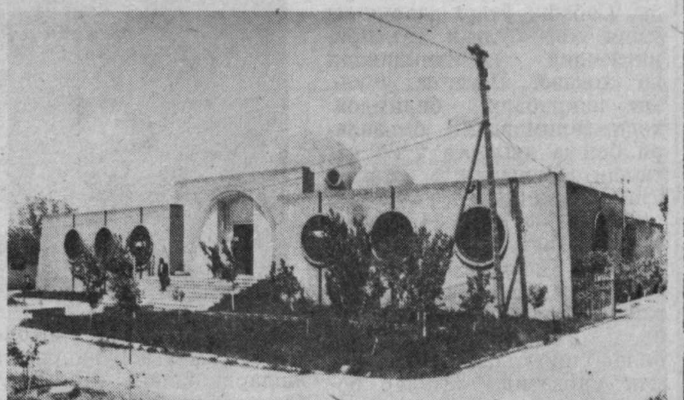

Қувасой шаҳридаги ўзига хос услубда бунёд этилган 2-сон ҳаммомга ташриф буюрган киши бу ердан албатта қушдек енгил бўлиб, яхши кайфиятда чиқиб кетиши тайин. 200 мижозга хизмат кўрсатишга мўлжалланган ҳаммомнинг умумий ер майдони 450 квадрат-метр, дастлабки нархи эса 40 миллион сўм-купондир.

Суратдаги ушбу ҳаммом биноси эса Олтиариқ туманининг Усмонобод участкасида жойлашган. Икки қаватли, салобат тўкиб турган, лекин ҳали қурилиши тугалланмаган бу иморатнинг энг дастлабки нархи 100 миллион сўм-купон қилиб белгиланди.

70-сон саноат моллари магазини Фарғона шаҳри Қувасой кўчасида, ёғ-мой комбинати яқинида аҳоли учун қулай ҳудудда жойлашган. Бир қаватли, умумий ер майдони билан эса 332 квадрат-метр бўлган ушбу тижорат марказининг дастлабки нархи 100 миллион сўм-купондир.

Саҳифа материалларини Кўчмас мулк биржасининг Маркетинг ва реклама бўлими тайёрлади.

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ОМБОРХОНАСИДАН НАҚД ПУЛСИЗ СЎМ-КУПОНГА ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ УСКУНАЛАРНИ

ТАКЛИФ ЭТАДИ:

1. Япониянинг «ТОШИБА» фирмаси ишлаб чиқарган 2,2 киловаттдан то 55 киловаттгача бўлган, дақиқасига 750 дан 3000 маротабагача айланадиган уч фазали асинхронли электр двигателларни;
2. ЭЦВ-6 чуқурлик насосларни;
3. 2К6-20/30 консолли насосларни;
4. ВР-8/2,2 компрессорларни;

ХАРИД ҚИЛАМИЗ: эмаль симлар, ингичка чивиқ мислар, алюминийлар.

1. Япониянинг «ТОШИБА» фирмаси ишлаб чиқарган 2,5 киловаттдан то 55 киловаттгача бўлган дақиқасига 750 дан 3000 маротабагача айланадиган уч фазали асинхронли электр двигателларни;
2. ЭЦВ-6 чуқурлик насосларни;
3. 2К6-20/30 консолли насосларни;
4. ВР-8/2,2 компрессорларни;

ХАРИД ҚИЛАМИЗ: эмаль симлар, ингичка чивиқ мислар, алюминийлар.

ТЕЛЕФОНЛАР: 45-75-67, 45-75-58.
ФАКС: 45-75-23.

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ОМБОРХОНАСИДАН НАҚД ПУЛСИЗ СЎМ-КУПОНГА ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ УСКУНАЛАРНИ

ТАКЛИФ ЭТАДИ:

1. Қатиқ ивитиш, пишлоқ, қуюқлаштирилган сут, томат пастаси ишлаб чиқариш, шунингдек, сутни постиризация қилиш қурилмаларини;
2. 40 т. с. кучланишга эга бўлган ОКС 1671М гидропрессларни;
3. А9—КЧЭ мева бандини ажратадиган машиналарни;
4. Қувур эгадиган станокларни;

ХАРИД ҚИЛАМИЗ: электродлар, А-25, А-35, А-50 очиқ симлар, кабель маҳсулотларини;

ТЕЛЕФОНЛАР: 45-75-67, 45-75-58.
ФАКС: 45-75-23.

БИЗНИ ЧОРЛАЁТИР ҚАДИМ БУХОРО!

14–15 майда Қоракўл туманида «Туркистон» газетаси кунлари бўлиб ўтади. Ёшлар байрамига марҳабо!

ҲАР ГУЛНИНГ ўз ҳиди, ҳар жойнинг ўз чиройи бўлганидек —

Бухоронинг ўз тарихи бор. Не-не алломаларнинг изи қолган бу тупроқда. Неча-неча асрлар, суронли даврлар ўтса ҳамки, бу қадим ўлка ҳамон навқирон. Шоир айтганидек, «бир ўлкаки, тупроғида олтин гуллайди». Бу юртнинг кексалари дилкаш, дилбар қиз-жувонлари чевар, зардўзларининг қўли гул.

Мамлакатимизнинг чекка туманларидан бири бўлган Қоракўлда «Туркистон» газетаси кунлари ўтаётганлиги бежиз эмас. Бу ернинг ёшлари фаолликлари билан ажралиб турадилар. Улар санъат мухлиси, шеърият шайдоси. Шунинг учун бу шодиёнада газетамиз ижодий жамоаси билан биргаликда халқ суйган санъаткор Зикир Муҳаммаджонов, таниқли шоир Нормурод Нарзуллаев, хушовоз ҳофиз Бахтиёр Холхўжаев, умидли ёш хонандаларимиздан Замира Намозова ҳамда «Қизиқчи-92» кўрик-танловининг ғолиби Шерали Ҳожиев бошчилигидаги «Мўтти» гуруҳи ҳам иштирок этади.

Мақтанмоқчи эмасмиз. Лекин Қоракўлдаги бу учрашувларимиз ҳам ниҳоятда самимий, дилтортар бўлиб ўтишига аминмиз. Шубҳасиз, у ёшлар байрамига айланиб кетади.

ҚОРАКЎЛГА ТАШРИФ БУЮРИНГ

Суҳбатдошимиз — Қосимжон РАЗЗОҚОВ, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Қоракўл тумани қўмитаси биринчи котиби.

— Қосимжон, ўзингиз раҳбарлик қилаётган туман ёшлар ташкилотининг фаолияти ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Бажонидил. Мен 1992 йил сентябрь ойидан бошлаб Ёшлар Иттифоқи туман қўмитасининг биринчи котиби вазифасида хизмат қилмоқдаман. Ўша пайтларда ташкилотимиз оғир аҳволда бўлиб, иш юритишимиз қийин кечарди. Сабаби: ўтиш даврининг ўзига хос бўлган таъсири, иқтисодий қийинчиликлар ва ҳоказо. Шунинг учунми тажрибали, билимдон ходимларимиздан баъзилари бошқа ишларга ўтиб кетишди. Ишлашни истаган имкон қидиради, деганларидек биз ҳам бор кучимизни, мавжуд имкониятларимизни ишга солдик. Ўтган йили ёрдамчи хўжалик ташкил қилдик. 10 гектар ер олиб, деҳқончилик билан шуғулланилди. Туман марказида «Ёшлар боғи»ни ташкил қиляпмиз. 10 гектардан ортиқроқ ерда барпо этилаётган бу боғ ёшларнинг ҳақиқий оромгоҳига айланади.

Биз ёшларни тадбиркорликни эгаллаш руҳида тарбиялашга катта эътибор беряпмиз. «Ватанни севмоқ—иймондандир», «Маҳалла — аҳиллик оиласи», Ўзини билган — юртини билади» каби уюштираётган тадбирларимиз шулар жумласидандир. Ёшларни ижтимоий ҳимоялаш, уларни иш билан таъминлашга ҳам алоҳида эътиборни қаратмоқдамиз. Ишсиз ёшларни меҳнат биржаси билан боғланган ҳолда иложи борича ишга жойлашга ҳаракат қиляпмиз. Ҳозир туманимизда 10 мингдан ортиқ Ёшлар Иттифоқи аъзоси бор. Мақсадимиз — уларнинг сонини ўз хизматимиз билан янада ошириш ва уларнинг фаоллигини кучайтиришдир.

— Ўзингизга маълум, ўтиш даврида Ёшлар Иттифоқига эътибор сусайган эди. Лекин ҳозир яна эътибор кучаймоқда. Айниқса, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи XXVI қурултойидан сўнг. Шундай эмасми?

— Тўғри, ҳозирда ташкилотимиз ўзининг фаолияти ва амалга ошираётган ишлари билан обрў эътибор қозонмоқда.

Ёшлар Иттифоқи йигит-қизларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиши, уларга моддий ва маънавий ёрдам бериши зарур. Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда, уларнинг онгига миллий ғурур, бурч каби ғояларни сингдиришда Ёшлар Иттифоқининг ўз ўрни ва хизмати бўлиши лозим.

— Сиз 14-15 май кунлари Қоракўл туманида бўлиб ўтадиган «Туркистон» кунларининг ташкилотчиларидан бири экансиз. Айтинг-чи, Қоракўлда «Туркистон» кунларини ўтказишдан мақсад нима?

— Биз ёшларнинг эътиборини ўзимизга қаратиш, уларнинг фаоллигини ошириш мақсадида шу тадбирни амалга оширмоқдамиз. Ёшларимиз Ёшлар Иттифоқи ташкилотининг куч-қудратини сезишлари ва унга ҳайрихоҳ бўлишлари лозим.

Мен барча юртдошларимни юқорида тилга олинган байрамга Қоракўлга таклиф қиламан.

А. АБДУРАҲМОНОВ суҳбатлашди.

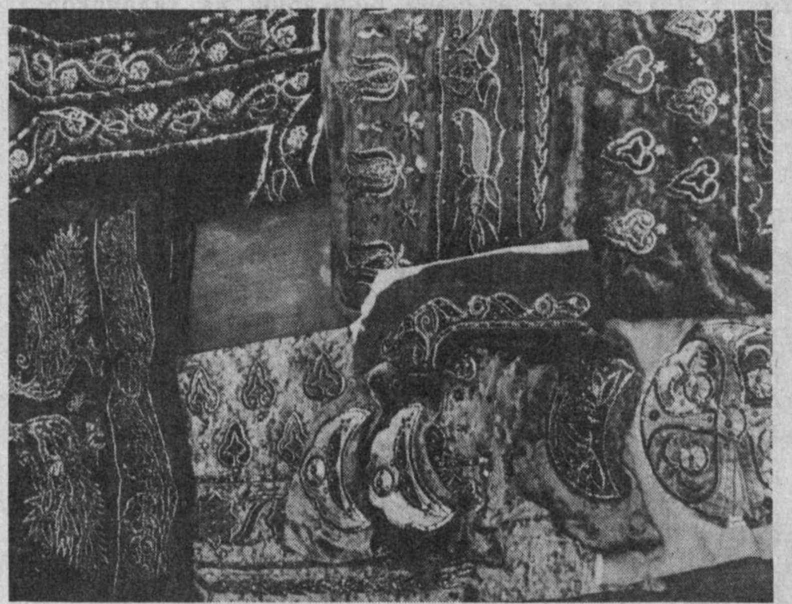

ҚЎЙЛАЁТГАН ДАРАХТЛАР

Қадимдан шундай ривоят қолган. Одам Атонинг вужуди лойдан яралганидан сўнг, Исрофил най чалиб, жон киргизган. Ким билсин, бу куй «Чўли Ироқ»миди, «Муножот»миди? Куй, Инсоннинг яралиши.

Уфқ ёнар уфқ уф-ф
Карвон борар қумлоқда
Қум-Қум
Туяларда ҳазин қўнғироқ
Чўли Ироқ чўли Ироқ

Бу кун биз қўшиқчилик, куй ҳақида ёзар эканмиз, барибир, унинг тубига етиб бора олмаймиз. Шунданми, у ҳақда кўп ёзилади.

Сизларга таништирмоқчи бўлганимиз Бахтиёр Холхўжаев ҳам куй асири. У Форишнинг Гараша қишлоғи кўчаларида билқиллаган тўпроқ кечиб юрган кезлари қўшиққа ошно бўлган. Балки, дарахт япроқларининг шитирлаши унинг юрагини бир қадар кенгайтиргандир? Балки халқ қўшиқлари уни сармаст қилгандир? Балки, унга шамоллар ғойибдан най садосини олиб келгандир. Шунданми, у табиат ҳақида ёниб куйлайди. Шунданми қаерга бормасин, аввал халқ куй-қўшиқларини ижро этади. Шунданми, у доим ўзига сиғмай юради. Шуларнинг таъсирими, Ёзувчилар уюшмаси тарғибот марказида «Турон чечаклари» аталмиш даста тузган. Унинг айтишича: мақсад—шоирлар, бутун ижодкорлар билан ҳамкорликда ишлаш.

Қўшиқнинг гўзал ижро этилиши кўп жиҳатдан у айтганидай,

Куй—бу сеҳр

шеърга боғлиқ. Шунинг учун ҳам у А. Орипов, Р. Парфи, С. Ҳаким, А. Суюн каби севимли шоирларнинг шеърларидан фойдаланади. Айниқса, Ҳожа Аҳмад Яссавий ҳикматларини куйга солиб ижро этганида сел бўлиб кетасиз. Санъаткорлар орасида биринчи бўлиб Аҳмад Яссавий халқаро мукофотига лойиқ деб топилгани ҳам бежиз эмас. Бахтиёр ака билан суҳбатлашганимизда у кишининг оиласи билан қизиқдим.

— Уч фарзандим бор, янгангиз ишламайди. Болаларимдан фақат Санжар санъатга қизиқади. У келгусида гарашалик жўралари билан «Гараша» номли даста тузмоқчи. Ҳали жуда ёш, 9-синфда ўқийди. Унинг ким бўлиб етишиши кўпроқ ўзига боғлиқ, — дейди у оддийгина қилиб.

— Сиз мухбирлар билан суҳбатда нималарни ёқтирмайсиз?

— «Санъатга қандай кириб келгансиз?» «Устозингиз ким?» Ва ҳоказо каби увадаси чиқиб кетган саволларни ёқтирмайман. Ҳеч ким санъатга кириб келмайди. Балки, куй ва қўшиқ инсон юрагига кириб боради, худди қалдирғочдай унинг қалбига ин қўяди. Ана ундан кейин сиз у одамни тингланг.

— Бахтиёр ака, ҳозир Гарашада ҳам кўклам авжидадир?

— Бу ерга келаётганимда, йўл бўйидаги гуллар димоғимни қитиқлаб ўтди. Сиз айтгандай, Гараша ёдимга тушди. У ерда баҳор бошқача бўладида. Мен бу фаслга ҳеч нима билан нисбат бера олмайман. Баҳор фақат Баҳорга ўхшайди. Менинг бу гапим сизга қизиқ туюлса керак?

— Нега энди, аслида шундай. Дилингизга ёққанни сифатласангиз, албатта унинг гўзаллигини ерга ургандай бўлаверасиз.

Яна ўша ривоят ёдимга тушди: **Одам Атонинг вужуди лойдан яралганидан сўнг, Исрофил най чалиб унга жон киргизган.**

— Исрофил найи ҳақида мендан кўра кўпроқ эшитган бўлсангиз керак?

— Билмадим. Куй бу—сеҳр.

— Ҳозирги ёш хонандалар ижросида ҳам сизнингча сеҳр борми?

— Албатта, лекин уларнинг кўпчилиги оддий, яъни нафсий куйлар, қўшиқлар бўлиб туюлади менга.

— Шундан бўлса керак-да, яқинда телевизорда намойиш этилган «Бахтиёр Холхўжаев куйлайди» номли телефильмингиздаги аксарият қўшиқлар лирик.

— Тўғри, кўпроқ Ватан ҳақида, табиат ҳақида куйлагим келади.

— Қайси бастакорлар билан ҳамкорсиз?

— Қаҳрамон Комилов, Алишер Расуловлар билан кўпроқ ишлаймиз. Лирик қўшиқларни кўп эшитаман.

— Нима учун?

— Биласизми, табиат ҳам куйлайди. Ҳеч эшитганмисиз?..

Ҳақиқатан табиат куйлашини сиз ҳам эшитганмисиз, азиз газетхон? Куй билан қўшилиб сел бўлиб оққанмисиз?

Яна, яна ўша ривоят ёдимга тушаверади: **Одам Атонинг вужуди лойдан яралганидан сўнг, Исрофил най чалиб унга жон киргизган. Бу куй «Чўли Ироқ»миди, «Муножот»миди!..**

Фурқат МЕЛИ, «Туркистон» мухбири.

Газета саҳифаланаётганда:

ФЕРМЕРЛАР САХИЙЛИГИ

Иқтисодий ислоҳотларнинг кенг томир отишига Шеробод тумани фермерлари ҳам ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг саъйи— ҳаракатлари билан гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар аввалгидан кўра мўл етиштирилиб, бозорлардаги маҳсулотлар кўпаймоқда.

Фермерлардан бир гуруҳи яқинда хайрли ташаббус кўтариб чиқишди: шифохонага моддий жиҳатдан мадад кўрсатамиз!

Уларнинг ташаббусини туман ҳокими Хўшбоқ Пайғамов маъқуллади. Туман шифохонасига 28 миллион сўм маблағ сарф қилинди. Шу пулнинг тенг ярмини фермерлар инъом этишди. Бу маблағга беморлар учун ёстиқ, чойшаблар, кўрпалар сотиб олинди.

Бу сахий кишилар кимлар экан, дейсизми? Улар — Иброҳим Қўзиев, Улуғбек Қуллиев ҳамда Йўлдош Жумаев сингари қўли очиқ, одамлардан яхшиликни сира дариғ тутмайдиган кишилардир. Улар маҳсулот етиштиришни кўпайтириш билангина чекланмасдан сахийлик кўрсатишни ҳам унутишгани йўқ.

Жовли ХУШБОҚОВ, «Туркистон» мухбири.

Зикир МУҲАММАДЖОНОВ:

«Умрни зое этма, меҳнат қил...»

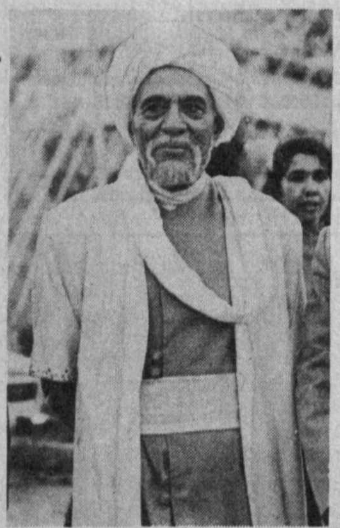

Алишер Навоий: «Умрни зое этма меҳнат қил, Меҳнатни саодатнинг калиди бил», деб ўгит берсалар, Баҳовуддин Нақшбанд: дилинг Аллоҳда, қўлинг меҳнатда бўлсин, дейдилар. Дарҳақиқат, ҳалол меҳнат қилиб нон ейиш лаззати таърифга муҳтож эмас.

1941 йили халқимиз уруш кулфатларини бошидан кечирарди. Аксига олгандек, ўша йили қиш ҳам қаттиқ келган. Урушда аскарларимиз ортга чекинишар, ичкарида эса очлик ҳукм сурарди.

Ўша йиллар Москва атрофидаги самолёт ишлаб чиқарадиган завод ҳам Тошкентга кўчириб келтирилганди.

Маълум сабабларга кўра ҳарбийга чақирилмаган йигитлар янги заводни тезда ишга туширишга отландилар.

У пайтлар мен театрда энди-энди кичик роллар ижро эта бошлагандим. Шунга қарамай, заводга ишчи бўлиб ишга кирдим. Иш вақти 12 соат қилиб белгиланган бўлса-да, шароит тақозоси билан 16 соатлаб ишлашга тўғри келарди.

Заводни мавжуд хоналарга мослаштириш, уни ускуналаш жараёни жуда қийинчилик билан кечганди. Халқ кучи билан ушбу завод тезда ишга туширилди.

Мен бензин сақланадиган бак ясайдиган цехга ишга киришга ва бу мураккаб ҳунарни ўрганишга ҳаракат қилдим. Аввалига қийин туюлган меҳнатга секин-аста кўника бордим, ҳатто илғорлар қаторидан жой олишга ҳам улгурдим. Ёдимда, ҳурмат тахтасига катта қилиб ишланган расмимни илиб қўйишганда, устозим Антонов фахр билан мени бағрига босган, мен эса кўзларида ёш қалқиётган устозимга нима деб жавоб беришимни, қандай миннатдорчилик изҳор этишимни билмай лол қолгандим.

Ҳануз ўз ҳунаримга, умуман, меҳнат кишиларига ҳурматим баланд. Шу боис ишлаб чиқариш корхоналарида кўп бўламан, оғир меҳнат қиладиган ишчининг иродасига қойил қоламан. Айни пайтда қарилик гаштини сураётган меҳнат қаҳрамонлари Н. Манкопов ва Б. Жўраевларнинг меҳнатда шаклланган юксак одамийлик хислатлари олдида таъзим қиламан. Менинг тақдирим санъат билан боғланганидан нолишга ҳаққим йўқ. Чунки санъат ҳам тинимсиз изланиш ва меҳнат талаб қилади. Мен бир умр ишчи бўлиб қолишим мумкин эди ва бундан заррача ҳам нолимасдим.

У пайтларда санъаткорлар, ижодкорлар завод-фабрикаларда тез-тез ишчилар билан учрашувлар ўтказиб туришарди. Бир куни шоир Ҳ. Олимжон рус ёзувчиси А. Полетайни заводга бошлаб келди. Улар билан бирга Сора Эшонтўраева ҳам ташриф буюрганди. Сора опа менга театрда ишлашни таклиф қилди. Мен эса заводдан узилгим йўқ, дедим, кейин билсам, Сора Эшонтўраева ўша куниёқ завод директори билан гаплашиб қўйган экан.

Мен икки йўл бошида эдим: бир томонда театр, бир томонда севимли ҳунарим. Театр зўрлик қилса-да, юрагимнинг ярми заводда қолди..

Ҳозирги кунда ҳунармандларнинг ишлаб чиқариш корхоналарида тутган ўрни мустаҳкамланиб бормоқда. Лекин бозор иқтисодиининг ўтиш даври қийинчиликларига бўйни ёр бермаган баъзи ёшларимиз пул топишнинг осон йўлига ўтиб кетаётганлари кишини ташвишга солади. Вақти келиб шароит, турмуш тарзи ҳам ўз ўрнига тушиб кетар, унда бирор ҳунарнинг бошини тутмаганлар қаердан ўзларига иш топа оладилар экан. Гоҳида ҳар қандай оғир ишнинг эвини қилишга қодир келбатли йигитларнинг сигарета ёки сақич сотаётганларини кўриб ҳайратланаман. Бу «ҳунар» ўзбек йигити шаънига тўғри келармикан ҳеч замонда? Ёшлик қайтиб келмайди, уни қадрлаш, ҳунар ўрганиш, билим олиш билан ўтказмоқ керак. Бунинг учун шароит йўқ, деб айтиш ҳам адолатдан эмас. Ўқиш бепул бўлса, ёшлар учун вақт сайин янги-янги катта-кичик ишлаб чиқариш корхоналари қурилиб ишга туширилмоқда.

Ҳозирги пайтда ҳамма соҳада малакали ва билимли миллий кадрларни тайёрлаш борасида катта ишлар қилинмоқда. Ёшларимиз эса мавжуд имкониятлардан фойдалана билишлари лозим. Шуни ҳам тан олиш керакки, ишлаб чиқаришда машғул кишиларнинг асосини ёшлар ташкил қилади. Даврнинг ўзи ишчи кучларини кўпайтиришни тақозо қилмоқда. Бундан буён ҳамма нарса ўзимизда ишлаб чиқарилиши талаб қилинади. Бу ишларнинг барчасига Президентимиз И. А. Каримов бош-қош бўлмоқда.

Миллий туйғу йўлларида

Модомики, ишчилар хусусида сўз юритар эканман, ривожланган давлатлардаги ишчилар ҳаёти Президентимизни ниҳоятда қизиқтириб қолганди. Айниқса, Измир шаҳридаги дунёга машҳур автомобиль ишлаб чиқариш корхонасида ўтган учрашув менда катта таассурот қолдирди. Бинобарин, Президентимизнинг корхона ишлаб чиқариш жараёнига алоҳида эътиборли нигоҳ ташлаётганини сезиб қолдим. Ажаб эмас, ўша дамда И. Каримов Ўзбекистонда ҳам шу сингари машҳур корхона бунёд қилиш орзусида ёнган бўлса. Мана, ҳозирнинг ўзидаёқ Андижон, Хоразм ва Тошкентда чет эллик машинасозлар билан ҳамкорликдаги бунёдкорлик ишлари кенг қулоч ёймоқда. Ажаб эмас, яқин йилларда халқимиз ва Ватанимизга тааллуқли номдаги машиналар ишлаб чиқарила бошласа...

XX аср охирида ҳар қандай мамлакатда ўз машинасозлик саноати мавжуд бўлиши оддий ҳол бўлиб қолди. Айни замондаги кишилар эҳтиёжи, жамият тараққиёти талаби шуни тақозо қилади.

Собиқ шўро тузумида тармоқлар бир-бирига ажратиб бўлмас даражада боғлаб ташланганди. Бу эса эндиликда янгича усулда ишлаб чиқаришни юргизишга халал беряпти. Масалан, ишлаб чиқарилган шойи ёҳуд чит каби матога ноёб ранг топилмай қолса, иш тўхтаб қолади. Бу рангни эса ўзга жумҳуриятдан келтириш керак. Агар ўз вақтида ишлаб чиқаришга зарур барча маҳсулотлар тайёрланиши бир ёки қўшни, яъни бир-бирига яқин минтақаларда йўлга қўйилганда бундай ҳолат юзага келмаган бўларди.

Хорижда эса бу услулга кўпдан бери амал қилишади. Ўз зиммасига юклатилган вазифани четдан ёрдам кутмай ҳар бир корхона бутун имкониятларини ишга солиб бажаришга мажбур. Шу туфайли моддий манфаатдорлик ҳам юқори ва табиийки, ишлаб чиқариш самарадорлиги кутилгандек натижа беради. Юртбошимиз иқтисодчи бўлгани сабабли ҳам, юқоридаги ишлаб чиқариш усулларига жиддий эътибор қаратди. Умуман, Президентимиз ишчи кайфиятини яхши биладиган раҳбарлардан.

«Ишласанг тишлайсан» принципи ҳукмрон экан, ҳар ким ўз эҳтиёжига яраша меҳнат қилишга мажбур бўлади.

Қадимдан Ўзбекистонда ҳунармандчиликнинг кўп турлари мавжуд бўлган. Дейлик, мисгарлик ёки темирчилик буюмлари ҳануз турмушда ўз қимматини йўқотмаган экан, бу сингари ҳунармандчиликни янги ускуналар билан замон талабига мос равишда кенг йўлга қўйиш лозим.

Андижон шаҳридаги Бобур мадрасасига кириб боравеоишда ҳунармандларнинг ўз маҳсулотларини сотаётганликларига гувоҳ бўлишингиз мумкин. Бу ерда хорижликлар ҳам миллий ҳунармандчилик, заргарлик буюмларини доллар ҳисобига харид қилмоқдалар.

Тошкентнинг Эски Жўва бозорида ҳам замонавий хунармандчилик расталари қад ростламоқда. Халқимизнинг ўзлигини намоён қилишига имкониятлар яратилмоқда.

Келгуси сонда:

- **ҲОЗИРГИ ЁШЛАР: САМАРҚАНД**
- **«ОЛИМ БУЛСАНГ, АЛАМ СЕНИКИ...».**

Бош муҳаррир Ғаффор ҲОТАМОВ

Туркистон — Туркистон бир, ватан бир — TURKISTAN

Таъсис этувчи:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ
газета 1925 йил 8 февралдан "Ёш ленинчи" номи билан чиқа бошлаган.

ТАҲРИРИЯТ:
хатлар ва оммавий ишлар — 32-54-65; ёшлар сиёсати ҳамда фан ва халқ таълими — 32-57-93; ижодкор ёшлар — 32-57-52; иқтисод, қишлоқ ёшлари, спорт ва ватанпарварлик — 32-55-81; ахборот ва бадиий безаш — 32-53-98; тижорат — 32-58-48; қабулхона — 32-56-58.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Нашр кўрсаткичи: 64607

Газетамиз ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади.
Қўлёзмалар ҳамда суратлар муаллифларга қайтарилмайди ва таҳлил этилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012. Буюртма Г—947 42428 нусхада босилди, ҳажми —2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти —21.00. Босишга топширилди—21.00
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672.
1 2 3 4 5 6.